

SB Edirne Devlet Hastanesinde Endoskopi Ünitesi ve Uygulamalarının Yeniden Düzenlenmesi

Hmş. Ümmiye BAYRAK

SB Edirne Devlet Hastanesi, İnfeksiyon Kontrol Hemşiresi, EDİRNE

Tıp dünyası hızla gelişmekte ve insan sağlığını korumaya yönelik hastalıkların tanılamasında ve tedavisinde her gün yeni gelişmeler yaşanmaktadır ve biz de hastanemizde her türlü yeniliği yakından takip etmekteyiz.

İnfeksiyon Kontrol Komitesi (İKK) 2005 yılında kuruldu ve 2005 yılından bu yana bu görevi yapmaktayım. 2009 yılında yeni dahili branşlar binası tamamlanıp hizmete açılmıştır.

01.08.2009 tarihinde Edirne Devlet Hastanesi, Selimiye Devlet Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Hastanesi Sağlık Bakanlığı kararı ile Edirne Devlet Hastanesi adı altında birleştirilmiştir ve 405 yatak kapasitesi ile 906 personelle hizmet vermeye başlamıştır.

Hizmet kapasitesi yılda ortalama 950.000 ayaktan, 20.000 yatan hastaya tıbbi bakım hizmeti verilmekte ve 10.000 ameliyat gerçekleştirilmektedir.

Hastanemizde iki cerrahi yoğun bakım birinci basamak, bir koroner yoğun bakım birinci basamak, bir dahili yoğun bakım ikinci basamak hizmet vermektedir.

ENDOSKOPİ ÜNİTESİNİN YENİLENMESİ

SB Edirne Devlet Hastanesinde endoskopi ünitesi 2006 yılından beri hizmet vermektedir. 2006 yılında yıllık 450 hastaya endoskopi çekimi gerçekleştirilmiş olup, 2010 yılında 1500 hastaya endoskopi çekimi yapılmıştır.

2006 yılında başlamış olup üniteye gastroskopi, bronkoskopi, kolonoskopi, fleksibl rektosigmoidoskopi, kanamalarda iğne enjeksiyon tedavisi ve biyopsi işlemleri yapılmaktadır.

Endoskopi ünitesi iki ayrı birimden oluşmaktadır:

1. Birim: Bir gastroenteroloji uzmanı, bir endoskopi hemşiresi ile bir hizmetli personel çalışmaktadır.

2. Birim: Genel cerrahi uzmanları, göğüs hastalıkları uzmanları, bir endoskopi hemşiresi ile bir hizmetli personel çalışmaktadır.

Endoskopi hemşireleri Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesine eğitime gönderildi. Tüm uygulamaların etkin ve devamlı şekilde yapılmasını sağlamak üzere personele sterilizasyon ve dezenfeksiyon uygulamaları hakkında eğitimler verildi ve dekontaminasyonun gerekliliği anlatıldı. Bunlar:

- Temizlik, sterilizasyon, dezenfeksiyon, durulama, kurutma ve muhafaza
- Amaçlanan dezenfeksiyon düzeyinin doğru olarak belirlenmesi
- Dezenfektan ürünlerin doğru olarak kullanılması
- Kişisel korunma önlemleri
- Endoskopların teknik özellikleri ve hassas yapıları anlatıldı.

YÜKSEK DÜZEY DEZENFEKSİYON UYGULANMASI

Ünitemizde yüksek düzey dezenfektan olarak %2'lik gluteraldehid kullanılmaktaydı. Ancak çalışan personellerden gelen şikayetler arasında cilt ve solunum yollarında alerjik reaksiyonlar tespit edildi, yetersiz havalandırma fiziki koşulları uygun olmadığından dolayı biz İKK olarak, bu dezenfektan kullanımdan kaldırıldı. İdeal bir dezenfektan seçimine karar verildi:

• Toksik olmayan, hızlı etkinliğe sahip, çevre faktörlerinden etkilenmeyen, geniş spektrumlu, temizlik maddeleriyle geçimsiz olmayan, kalıcı etkili olması, kokusuz ve ekonomik olması en önemli faktörlerden biridir.

• Yüksek düzey dezenfektan olarak hidrojen peroksit %7.5-parasetik asit %0.23'lük karışımı kullanılmaya başlandı. Bu dezenfektanın avantajlarına bakıldığında bizim için kullanıma uygun olduğunu tespit ettik. Aktivasyonun gerekli olmadığını, koku veya tahriş sorununun olmadığını yok ve organik madde varlığında etkili olduğunu gördük.

FİZİKİ KOŞULLARIN DÜZENLENMESİ

• Endoskopi ünitesinde dezenfeksiyon işlemi için ayrı bir oda tahsis edildi. Bu odada temiz ve kirli alanlar ayrıldı. Manuel ön yıkama işlemi için kullanılan lavabolar yenilendi. Yıkama ve fırçalama işlemleri sırasında sıçramaların önlenmesi için lavaboların üzerine siperlik takıldı.

- Dezenfektanların bulunduğu dolap kapaklarının sürekli kapalı tutulması sağlandı.
- Endoskopi cihazlarının kullanım öncesinde muhafaza edildiği dolaplar yenilendi.
- Dekontaminasyon işlemi görmüş endoskopların yeniden kontamine olmalarını engelleyecek şekilde muhafaza edilmesi sağlandı.

- Cihazların kurumalarını kolaylaştırmak amacıyla kontrol valfleri, başlıklar uç parçaları takılı olmadan dik vaziyette asılı ve birbirine temas etmeyecek şekilde kolay temizlenebilir kabinlerde saklanması sağlandı.

- İlgili firmalar ile görüşerek cihazların bakım ve kontrolleri yapıldı, bu kontroller ve bakımlar periyodik olarak devam etmektedir.

- 01.09.2009 tarihinde SB Edirne Devlet Hastanesi Selimiye Ünitesi Endoskopi Birimi İKK tarafından denetlendi.

- Endoskobun dezenfeksiyonunda orta düzey dezenfektan kullanıldığı saptandı.
- Yüksek düzey dezenfektan kullanımı önerimizle ilgili eğitimler gerçekleştirildi.
- Endoskop, kolonoskop ve dezenfektör cihazından kültür örnekleri alındı.
- Kolonoskoptan alınan kültür örneğinde iyi yapılmamış temizlik ve dezenfeksiyona bağlı *Escherichia coli* üredi.

- Gastroskoptan alınan kültür örneğinde-iyi yapılmamış son durulama ve kurulamaya bağlı *Pseudomonas aeruginosa* üredi.

- Endoskopun hazırlık öncesi -kontaminasyonda *Staphylococcus aureus* üredi.
- İKK kararı ile Selimiye ünitesi kapatıldı ve Merkez ünitesine taşınmasına karar verildi.

- İKK kararı ile altı ayda bir endoskoplardan kültür örneği alınarak sonuçlarını kayıt sistemine yazılması sağlandı.

- Biliyoruz ki sağlık hizmeti ilişkili infeksiyonların tamamen önlenmesi mümkün değil ancak çeşitli yöntemlerle %40 fazlasının önlenebileceği tespit edilmiştir.

- El yıkamak gibi basit bir işlem bile eğer doğru uygulanırsa, infeksiyonları %30 oranında azaltabiliriz.

- Hastanemizde yıllık eğitim programı hazırlanmış olup, ayda iki defa periyodik olarak ilgili eğitimler devam etmektedir.

- Özellikle el hijyeninin önemini ve uyumu artırmak amacıyla beş endikasyon kurallını, el hijyeni ve el antisepsisi PVC kaplı kartlara bastırarak tüm birimlere dağıtıldı.

- ISO 9001:2000 kalite belgesini 2009 yılında alarak hastanemizi tağlandırdık.

Sonuç olarak; bilime, beceriye ve kolektif çalışmaya dayanan ekip hizmeti, tıbbın ve teknolojinin imkanlarıyla birleştirerek çok yol kat edilmiş ve bugün gözle görülür bir şekilde değişen SB Edirne Devlet Hastanesi ile Edirnelilere hizmet vermeye devam etmektedir.